

PROJECTE PLA D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA (PLIA) I CONSELL D'INFANTS SANTA COLOMA DE GRAMENET

En el marc de la Convenció sobre els Drets de l'Infant aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1989 i de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i adolescència, es ressalta l'interès superior de l'infant i l'adolescent com a principi inspirador i de base de les actuacions públiques.

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet té la ferma voluntat de treballar per la defensa dels drets dels infants i adolescents a la ciutat i promoure processos que impulsin la seva participació activa en el municipi.

El programa Ciutats Amigues de la Infància (CAI) va ser creat l'any 2001 per UNICEF Espanya amb l'objectiu de promoure l'aplicació de la Convenció sobre els Drets dels Infants als municipis de l'estat espanyol. A través d'aquest programa, UNICEF reconeix (cada dos anys) la iniciativa de governs locals mitjançant l'entrega del Segell de reconeixement Ciutat Amiga de la Infància.

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet vol presentar la candidatura com a Ciutat Amiga de la Infància durant l'any 2018, per la qual és imprescindible disposar d'un Pla d'Infància i Adolescència (PLIA) i d'un Consell d'Infants.

PLA D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

El Pla d'Infància i Adolescència (PLIA) permet realitzar una anàlisi global de la situació d'aquesta franja d'edat i és l'instrument que ha d'ajudar a ordenar i definir les prioritats estratègiques i actuacions municipals en matèria d'infància i adolescència.

El Pla té una elaboració transversal on hi han d'estar implicats diferents àrees de l'Ajuntament i els agents del territori que treballen per i amb els infants i adolescents.

El PLIA cal concebre'l com una eina i no com un objectiu final en si mateix, atès que ha de servir per a la definició d'una estratègia global en matèria d'infància i adolescència i ajudar a impulsar polítiques adreçades a la millora de les condicions de vida dels infants i dels adolescents de Santa Coloma de Gramenet.

Els objectius específics són:

- Identificar les polítiques d'Infància i adolescència que es desenvolupen en el territori.

- Detectar les necessitats existents en l'àmbit de la infància i l'adolescència.
- Planificar les polítiques a desenvolupar per a cobrir les necessitats detectades.

Les principals fases del Pla són:

- a) Diagnòstic.
- b) Definició de les línies estratègiques.
- c) Pla d'actuació.

CONSELL D'INFANTS

La creació dels Consells dels Infants arreu del territori s'inspiren en gran mesura en les idees i el model de participació desenvolupats per Francesco Tonucci, autor del llibre *La ciutat dels infants*, en el qual explica l'experiència que ell mateix va dur a terme a la seva ciutat natal Fano (Itàlia). Al web del projecte trobem aquesta explicació¹:

“El projecte ha tingut des del principi una motivació política: treballar per una nova filosofia de govern local assumint els nens i nenes com a paràmetres i com a garants de les necessitats de tots els ciutadans. No es tracta d'un major esforç en l'augment dels recursos i serveis a favor de la infància (...), que els nens i nenes puguin viure una experiència com a ciutadans, autònoms i participatius”.

Constituir el Consell dels Infants a Santa Coloma de Gramenet és aprofundir en aquests compromís polític i social, és construir una ciutat democràtica.

QUÈ ÉS EL CONSELL D'INFANTS

Un òrgan de participació on els nens i les nenes podran exercir el seu dret civil a participar en temes del seu poble directament relacionats amb ells.

- Un espai d'observació de Santa Coloma de Gramenet on, partint de la mirada dels nens i nenes, es podran detectar aquells temes millorables del municipi que passen desapercibuts als adults.
- Un espai de formació on aprendre el sentit i el significat que té participar (implicar-se en un projecte) i des del qual utilitzar allò après per continuar aprenent i fent formació com a ciutadans actius i compromesos.

¹ <http://www.lacittadeibambini.org>

- Un espai d'ús de procediments i valors democràtics.

La Convenció sobre els Drets dels Infants, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, estableix els drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals dels menors de 18 anys i els reconeix, per primera vegada, la ciutadania de ple dret.

Destaquen els següents articles en quant a la participació infantil:

- el dret d'opinió (article 12)
- la llibertat d'expressió (article 13)
- la llibertat de pensament, de consciència i de religió (article 14)
- la llibertat d'associació (article 15)
- la protecció de la vida privada (article 16)
- el dret a una informació adequada (article 17)

Aquesta Convenció manifesta que és necessària la consideració dels infants i els adolescents com a ciutadans de drets i defineix l'infant com a subjecte de drets, fet que provoca una consideració de rellevància: ens exigeix garantir la seva seguretat i justícia, i, per tant, sensibles a:

- L'adaptació de les normatives al principi d'interès superior de l'infant;
- Exercir el dret a la participació
- El progressiu desenvolupament de programes d'igualtat d'oportunitats, i
- El progressiu increment dels programes preventius i d'atenció integral adreçats als col·lectius d'infants en risc i en situació de desavantatge social.

La constatació que els drets de la Convenció no es visualitzen suficientment a les relacions quotidianes entre nens/nenes i adults, sinó que apunta a la necessitat d'un canvi de rol i de la visió de l'adult que possibiliti considerar els infants i els adolescents com a subjectes de drets d'avui i amb el reconeixement de les seves capacitats per participar activament en tots els àmbits de la vida.

La Participació social i infantil és una manera de reconèixer-los com a grup humà, amb compromisos i lleialtat cap al grup de pertinença i els interessos comuns, i que exigeix la garantia de drets i el seu desenvolupament operatiu. Així doncs, parlem de Participació social com l'exercici dels drets que permeten a tots els membres contribuir de forma equitativa en els nivells bàsics de vida de la seva comunitat, per exemple, en el sistema educatiu i en el de salut.

A Catalunya, la **Llei dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència, Llei 14/2010 del 27 de maig de 2010**, estableix en el seu article 27 que les administracions locals han de crear consells de participació territorial per tal de donar als infants i als adolescents l'oportunitat d'afavorir la convivència i la integració cultural en l'àmbit veïnal i local.

El Consell dels Infants serà un òrgan de participació que permetrà, entre altres, que els nens i nenes puguin col·laborar activament en la construcció, desenvolupament i millora de la ciutat de Santa Coloma de Gramenet, tot aportant el seu punt de vista sobre com volen que sigui la ciutat, manifestant el que els agrada i el que no i aportant idees per millorar-la. En resum, els permetrà construir ciutadania i fer ciutat.

Amb la posada en marxa d'aquest projecte s'inicia un nou model de participació a Santa Coloma en què les necessitats i propostes dels infants han de fer possible el creixement de la ciutat en tots els seus aspectes, tot assumint una òptica diferent a l'hora de valorar, programar i construir la ciutat de Santa Coloma.

Hi ha tres raons fonamentals de la participació infantil que hem de tenir presents en el projecte:

- Una raó jurídica: És un dret de la ciutadania i els infants són ciutadans del present. Així ho reconeix la Convenció dels Drets dels Infants (1989) com a instrument jurídicament vinculant i la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. No només s'ha de fer possible el dret a participar, sinó que s'ha de reivindicar l'infant com a ciutadà de ple dret.
- Una raó pragmàtica: La participació en general -i, per tant, també la infantil- suposa una millora dels àmbits en els que es produeix. Els infants tenen la seva pròpia veu i és essencial recordar que tenen els seus propis interessos, preocupacions i necessitats, a més a més de tenir les seves maneres d'entendre l'entorn en el que vivim. Els infants tenen moltes coses a dir sobre temes vinculats al municipi on viuen que els afecte, però a més a més poden suposar un punt d'inflexió en la vida política com a referents de la participació ciutadana i els ciutadans de present i de futur que són.
- Una raó cívica: La participació infantil apel·la la seva consciència cívica, afavorint la convivència i la integració cultural, a través de bones pràctiques de ciutadania, de respecte als altres i de solidaritat.

PARTICIPANTS

De manera general i a partir de les línies marcades per la Diputació de Barcelona, en el Consell d'Infants hi poden formar part nens i nenes de la ciutat, d'entre 10 i 12 anys, junt amb els/les dinamitzadors/es de les sessions.

No obstant, per definir quins/es seran els participants al Consell d'Infants de la ciutat i com funcionarà és necessari primer dur a terme una diagnosi, per conèixer la realitat i les necessitats de la ciutat, per tal de poder-ho concretar en el document final del Consell.

QUÈ HEM FET FINS ARA?

Tant l'elaboració del PLIA i el disseny del Consell d'Infants estan interrelacionats i es duran a terme de manera conjunta. Principalment es compartiran:

- Reunions de coordinació amb l'Ajuntament
- Anàlisi de documentació
- Gran part de les entrevistes
- Comissió Tècnica

CONSELL D'INFANTS

Diagnosi

- Anàlisi del material existent a l'Ajuntament i de les experiències en infància a la ciutat.
- Entrevistes a agents claus de la ciutat: tècnics, entitats i escoles.
- Elaboració de la diagnosi

Proposta de disseny del Consell

- Primera proposta dels possibles dissenys del Consell d'infants i proposta de Reglament

PLA LOCAL D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Fase de diagnosi

- Recollida d'informació i documentació: recopilació de la documentació disponible en les diferents àrees de l'Ajuntament
- Anàlisi de la informació i elaboració del document inicial de treball
- Entrevistes semi-estructurades: amb l'objectiu de contrastar la informació obtinguda, avaluar les accions desenvolupades, recollir les prioritats i propostes de les persones que vetllen per cobrir les necessitats dels infants i adolescents
- Creació del Grup Motor: òrgan de coordinació del projecte i de seguiment d'aquest.

LES PROPERES PASSES

CONSELL D'INFANTS

- Tancament del model definitiu del Consell
- Presentacions als centres i eleccions dels infants
- Audiència de constitució del primer Consell d'infants
- Sessions de Consells d'infants

PLIA

- Tancament de la diagnosi i sessions de contrast.
- Definició de les línies estratègiques.
- Sessions de creació del Pla d'Actuació.